

ПОЗИЦИЯ НА АГЕНЦИЯТА ОТНОСНО ПРИОБЩАВАЩИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СИСТЕМИ

Настоящият документ представя позицията на Европейската агенция за специални образователни потребности и приобщаващо образование относно стремежа на всички държави членки на Агенцията към развитието на по-приобщаващи образователни системи. По-конкретно, настоящият документ описва основните характеристики на приобщаващите образователни системи, които ще послужат като насоки за развитието и осъществяването на дейностите на Агенцията в средносрочен и дългосрочен план.

Целта на този документ е да зададе посоката на настоящите и бъдещите идеи и дискусии относно работата на Агенцията и начините, по които тя би могла да подпомогне държавите в усилията им за развитие на по-приобщаващи образователни системи. В този смисъл, документът задава хоризонта и фокусните точки, спрямо които ще бъдат ориентирани дейностите на Агенцията.

Позицията, изразена в този документ, съответства напълно на приоритетите в областта на образованието, заявени от Европейския съюз и от международната общност.

Обща информация, която поставя основните характеристики на приобщаващите образователни системи, описани в този документ, в по-широкия контекст на европейските и международни политики и практики, може да бъде намерена на уеб страницата на Агенцията:

www.european-agency.org/about-us/who-we-are/position-on-inclusive-education-systems

Приобщаващи образователни системи

Всички европейски страни са поели ангажимент да работят за развитието на по-приобщаващи образователни системи. Всяка от тях подхожда по различен начин в зависимост от своите традиции и от своя предишен и настоящ контекст. Приобщаващите образователни системи са ключов елемент от по-общия стремеж към по-приобщаващо общество, който се споделя от всички страни както на нравствено, така и на политическо равнище.

Крайната цел на приобщаващите образователни системи е всички учащи, на каквато и възраст да са, да имат възможност да получат адекватно, висококачествено образование в общността, в която живеят, редом с приятелите и връстниците си.

За да бъде постигната тази цел, *законодателството*, регулиращо приобщаващите образователни системи, трябва да почива на неотменния ангажимент да се гарантира правото на всеки учащ на приобщаващи и равни образователни възможности.

Политиката спрямо приобщаващите образователни системи трябва да задава ясно визията и концепцията на приобщаващото образование като средство за подобряване на образователните възможности на всички учащи. Наред с това политиката трябва недвусмислено да показва, че отговорността за изграждането на ефективни приобщаващи образователни системи трябва да се споделя от всички заети в образованието,

управлението и вземането на решения.

Оперативните принципи, на които следва да се основава създаването на структури и процедури в рамките на приобщаващите образователни системи, трябва да бъдат равнопоставеност, ефективност, ефикасност и подобряване на постиженията на всички заинтересовани страни – учащите, техните родители и семейства, заетите в образованието, представителите на общността и вземащите решения – чрез висококачествени и достъпни образователни възможности.

С оглед на тази визия, в работата си с държавите членки Агенцията ще се стреми да дава насоки за изграждането на приобщаващи образователни системи, които имат за цел:

- Да подобрят постиженията на учащите, като отчитат и надграждат техните способности и отговарят ефективно на индивидуалните им обучителни потребности и интереси. Разбирането на Агенцията за по-добри постижения на учащите обхваща всички форми на личен, социален и академичен напредък, който би бил от полза за конкретния учащ в краткосрочен план и би увеличил шансовете му за успех в дългосрочен план.
- Да гарантират, че многообразието се цени от всички заинтересовани страни. За прилагането на този принцип е необходимо заинтересованите страни да бъдат активно ангажирани в диалог и да им се оказва подкрепа, която да ги мотивира да допринасят лично и колективно за разширяване на достъпа до образование и подобряване на равнопоставеността, така че всички учащи да могат да реализират напълно своя потенциал.
- Да осигурят наличието на гъвкави механизми за непрекъснато предоставяне на средства и ресурси за промяна в нагласите на всички заинтересовани страни както на личностно, така и на организационно равнище.

- Да гарантират, че ефективната непрекъсната подкрепа в приобщаващите образователни системи обхваща индивидуализирани подходи към ученето, които ангажират всички учащи и насърчават активното им участие в обучителния процес. Това включва разработването на учебни програми и рамки за оценяване, в чийто център са самите учащи, гъвкави възможности за обучение и продължаващо професионално развитие на всички учители, преподаватели, училищни ръководители и фактори, вземащи решения, и последователни управленски процеси на всички нива на системата.

- Да подобряват постиженията, резултатите и продуктите на цялата система, като ефективно насърчават всички заинтересовани страни да променят своите нагласи и схващания, знания, разбираня, умения и поведение в съответствие с целите и принципите на приобщаващата образователна система.

- Да функционират като системи за усъвършенстване, които работят за постоянното подобряване и координиране на структури и процеси чрез изграждане на капацитета на всички заинтересовани страни да анализират системно своите постижения и да ползват резултатите от анализа за разширяване и задълбочаване на колективните им усилия за постигане на общите цели.

